

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774) - 4

1. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda yürüttüğü temel politika aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevre ülkelerle iyi ilişkiler yürütmek
- B) Toprak bütünlüğünü korumak
- C) İhracata hız kazandırmak
- D) Yeni sömürgeler elde etmek
- E) Fetih politikalarına son vermek

2. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1711 yılında imzalanan Prut Antlaşması ile;

- Kaybedilen Azak Kalesi geri alındı.
- Rusya, İstanbul'da elçi bulduramayacaktı.
- Rusya, Lehistan'ın iç işlerine karışmayacaktı.
- Demirbaş Şarl, ülkesine serbestçe geri dönebilecekti.

Buna göre Prut Antlaşması ile ilgili verilenlerden hangisi söylenebilir?

- A) Rusya, savaştan başarı ile çıkmıştır.
- B) Rusya'nın, Lehistan üzerindeki etkisi artmıştır.
- C) Rusya, Karadeniz politikasında engellenmiştir.
- D) Rusya, Osmanlı egemenliğine girmiştir.
- E) Osmanlı Devleti kaybettiği toprakları alamamıştır.

3. Osmanlı Devleti 1724 İstanbul Antlaşması'nı imzalayarak İran'ın Kafkasya topraklarını aşağıdaki devletlerden hangisi ile paylaşmıştır?

- A) Rusya
- B) Avusturya
- C) İngiltere
- D) Lehistan
- E) Fransa

4. XVIII. yüzyılda Avrupa devletlerinin dış politikasında "Bizim ebedî düşmanlarımız ve dostlarımız yoktur, sadece ebedî ülke çıkarlarımız vardır." anlayışı önemli bir yer tutar.

Bu anlayışın Avrupa'da egemen olması;

- I. devletler arasında politika ve çıkar çatışmalarının artmasına,
- II. diplomasi ve ittifakların ön plana çıkmasına,
- III. millî çıkarların ve dinî birlikliklerin önemini yitirmesine

durumlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) Yalnız III.
- D) I ve II.
- E) I, II ve III.

5. Rusya, Çar Petro'dan itibaren sıcak denizlere inebilme siyasetini benimsemiştir.

Rusya'nın sıcak denizlere inmek için;

- I. Azak Kalesi'ni ele geçirme,
  - II. Kırım'a hâkim olma,
  - III. Leh ve İsveç topraklarında hak iddia etme
- politikalarından hangilerini yürüttüğü söylenebilir?**

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) I ve III.
- E) I, II ve III.

6. III. Ahmet, Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları geri almak için mücadele etmiştir. Bu doğrultuda;

- İstanbul Antlaşması ile Rusya'ya bırakılan Azak Kalesi, Prut Antlaşması'yla
- Karlofça Antlaşması ile Venedik'e bırakılan Mora ise Pasarofça Antlaşması ile geriye alınmıştır.

Bu duruma bağlı olarak III. Ahmet Dönemi dış politikası hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmak mümkündür?

- A) Fetih politikalarını devam ettirme
- B) Denge siyasetini benimseme
- C) Eski sınırlarına ulaşmayı amaçlama
- D) Diplomatik temsilciliklerin gücünden faydalanma
- E) Aynı anda birden fazla devlete karşı mücadele etmekten uzak kalma

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774) - 4

7. I. Küçük Kaynarca Antlaşması
II. Kapitülasyonların sürekli hale gelmesi
III. Belgrad Antlaşması
IV. Patrona Halil İsyanı

XVIII. yüzyılda meydana gelen siyasi gelişmelerin kronolojik olarak sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III - IV
B) II - IV - III - I
C) IV - III - II - I
D) IV - II - III - I
E) II - III - I - IV

8. 1703'te Osmanlı Devleti'nin başına geçip Lale Devri boyunca padişahlık yapmıştır. 1730 tarihinde Patrona Halil İsyanı sonucunda tahttan çekilmiştir.

Bazı özellikleri verilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Mustafa
B) III. Ahmet
C) III. Selim
D) I. Mahmud
E) III. Mustafa

9. Aşağıdaki yerlerden hangisi Pasarofça Antlaşması ile Avusturya'ya bırakılmıştır?

- A) Selanik
B) Erdel
C) Boğdan
D) Belgrad
E) Bosna

10. I. Prut Antlaşması
II. Belgrad Antlaşması
III. Küçük Kaynarca Antlaşması

Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda Rusya ile imzalandığı yukarıdaki antlaşmalardan hangileri kapitülasyonların yaygınlaşmasına neden olarak Osmanlı ekonomisini olumsuz etkilemiştir?

- A) Yalnız I.
B) Yalnız II.
C) Yalnız III.
D) II ve III.
E) I, II ve III.

11. Osmanlı Devleti 1718 Pasarofça Antlaşmasıyla Avusturya'ya vermek zorunda kaldığı Belgrad'ı, 1739 Belgrad Antlaşması ile geri almayı başarmıştır.

Bu bilgidен hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Siyasi antlaşmalar sınır değişikliklerine neden olmuştur.
B) Belgrad Antlaşması, Osmanlı için kazançlı bir antlaşmadır.
C) Pasarofça Antlaşması güçler dengesini Osmanlı aleyhine etkilemiştir.
D) Osmanlı'nın Orta Avrupa'ya açılan kapısı yeniden ele geçirilmiştir.
E) Avusturya, Osmanlı Devleti'nden daha güçlü bir devlettir.

12. 1774 yılında Rusya ile imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'nın aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Kırım'a bağımsızlık verilmesine
B) Rusya'nın kapitülasyonlardan faydalanmasına
C) Osmanlı Devleti'nin savaş tazminatı ödemesine
D) Rusya'nın Balkanlarda konsolosluk açabilmesine
E) Osmanlı'nın, Kırım üzerindeki bütün haklarını kaybetmesine

